

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma apraksts sociālās aprūpes centrā “Zemgale”

Pakalpojuma mērķis

Nodrošināt diennakts sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju, pastāvīgu dzīvesvietu un uzraudzību pensijas vecuma personām un personām ar invaliditāti, ja nepieciešamais sociālās aprūpes pakalpojuma apjoms pārsniedz aprūpei mājās vai dienas aprūpei institūcijā noteikto apjomu.

Klientu mērķauditorija

Klientu mērķauditorija: pensijas vecuma personas un personas ar I un II grupas invaliditāti (izņemot pilngadīgas neredzīgas personas, personas ar smagiem garīga rakstura traucējumiem, kā arī personas, kurām dzīvībai svarīgu funkciju nodrošināšanai regulāri nepieciešama skābekļa padeves ierīce vai nogādāšana uz hemodialīzes procedūrām).

Netiešā mērķauditorija: klientu piederīgie.

Sociālās aprūpes centrs ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošina saskaņā ar sekojošiem normatīvajiem aktiem:

- likumu „Par pašvaldībām”,
- Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu,
- Ministru kabineta 27.05.2003. noteikumiem Nr.275 „Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta”,
- Ministru kabineta 02.04.2019. noteikumiem Nr.138 „Noteikumi par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanu”,
- Ministru kabineta 13.06.2017. noteikumiem Nr.338 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”,
- Ministru kabineta 12.12.2000. noteikumiem Nr.431 „Higiēnas prasības sociālās aprūpes institūcijām”,
- Ministru kabineta 27.06.2017. noteikumiem Nr.385 ”Par sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrāciju”,
- Ozolnieku novada domes saistošajiem noteikumiem Nr.14/2011 “Par Ozolnieku novada pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtību”.

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums ietver:

Sociālo aprūpi: Dzīvesvietu, aprūpi, ēdināšanu, uzraudzību, transporta pakalpojumus, dzimumam un gadalaikam piemērotus apavus, apģērbus, gultas piederumus, gultas veļu, dvieļus un to centralizētu mazgāšanu vai kopšanu, personīgās higiēnas priekšmetus, tehniskos palīgīdzekļus.

Sociālo rehabilitāciju: Sociālā darba speciālistu pakalpojumi, citu speciālistu konsultācijas un pakalpojumi, spējas un prasmes attīstošās un uzturošās nodarbības un pasākumi, konsultācijas saskaņā ar personas individuālās sociālās rehabilitācijas plāna ietvaros noteikto, integrācijas sabiedrībā veicināšanas pasākumi, garīgā aprūpes organizēšana, atbalsta pakalpojumi ģimenes locekļiem un/vai klienta likumiskajiem pārstāvjiem.

Veselības aprūpes pakalpojumus:

- Reģistrācija pie ģimenes ārsta,
- Ģimenes ārsta un citu speciālistu nozīmētā ārstēšanas plāna izpilde,
- Ārstējošā ārsta nozīmēto zāļu nodrošināšana,
- Zobu ārstēšanas un protezēšanas organizēšana atbilstoši klientu vajadzībām,
- Briļļu nodrošināšana atbilstoši klientu vajadzībām,
- Pirmās palīdzības sniegšana klientiem,
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) brigādes izsaukuma organizēšana.

**Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma
minimālais apjoms SAC “Zemgale”:**

Dzīvesvieta	nodrošināta dzīvojamās istabas -guļamtelpas platība vienai personai ne mazāka kā 6m ² . Istabas aprīkojums ir atbilstošs personas funkcionālajam stāvoklim – individuāla gulta, skapis, galds, krēsls. Telpām, kuras izmanto klienti ir sliekšņi vienā līmenī, piktogrammas, pieejama tikšanās telpa ar tuviniekiem, pieejamas atpūtas telpas ar atbilstošu aprīkojumu – televizoru un/vai mūzikas atskaņotāju. Telpas tiek vēdinātas 3 x dienā, dzīvojamās istabas tīrītas ne retāk kā 1 x dienā.
Aprūpe	Atbilstoši personas individuālo vajadzību novērtējumam un nepieciešamībai saskaņā ar klienta sociālās aprūpes plānu. Palīdzība tiek nodrošināta šādu aktivitāšu veikšanā – ēšana, t.sk. barošana, dzeršana, pozas maiņa guļus stāvoklī, piecelšanās no guļus stāvokļa sēdus stāvoklī un otrādi, piecelšanās no sēdus stāvokļa stāvus un otrādi, pārvietošanās no gultas uz krēslu un atpakaļ, tehnisko palīglīdzekļu lietošana, sēdēšana, staigāšana vai pārvietošanās ar ritenkrēslu vismaz 50 m attālumā, pārvietošanās pa kāpnēm, uzbrauktuvēm, liftu, pārvietošanās ārpus istabas, ģērbšanās, sejas, matu, zobu/zobu protēžu, nagu kopšana, ķermeņa mazgāšana, tualetes apmeklēšana, inkontinences līdzekļu maiņa, urīnsavācējmaisa iztukšošana, (urīnsavācējmaisa maiņa), stomas aprūpe, gulošiem klientiem ādas apskate (jostas-krustu rajonā, elkoņu rajonā) vismaz reizi dienā, higiēnas līdzekļu (krēms u.c.) lietošana, gultas klāšana, mantu sakārtošana, dzīvojamās istabas sakārtošana/uzkopšana, zāļu lietošana, speciālistu apmeklēšana, palīdzība naudas līdzekļu izmantošanas plānošanā, produktu un/vai preču iegāde.
Ēdināšana	4 reizes dienā. Personām ar veselības problēmām nodrošināta atbilstoša ārsta nozīmēta diēta. Ja nepieciešams, sasmalcināta/blenderēta pārtika.
Uzraudzība	Pēc nepieciešamības, atbilstoši klienta sociālās aprūpes plānam: Periodiski (pašaprūpes un citu aktivitāšu veikšanā Centrā, zāļu lietošanā, pārvietojoties ārpus Centra), diennakti, ar klienta novērošana ne retāk kā ik pēc 2 stundām, ja klients ievietots diennakti uzraugāmo klientu (demenču) nodaļā.
Transports	Centra pakalpojuma ietvaros paredzēto pakalpojumu nodrošināšanai. Ja nepieciešams, klienta veselības stāvokļa dēļ minētajos gadījumos tiek nodrošināts pavadonis.
Dzimumam un gadalaikam piemēroti apavi, apģērbs, gultas piederumi, gultas veļa, dvieļi un to centralizēta mazgāšana vai kopšana.	Apģērbi un apavi, to labošana atbilstoši nepieciešamībai. Ņemot vērā katra klienta aprūpes līmeni, nepieciešamības gadījumā tiek nodrošināts: - Ziemas āra apģērbs, apavi. Ja nepieciešams, maiņa 1x 3 gados. -Pavasara/ rudens āra apģērbs, apavi (zābaki, kurpes, zeķes,/zeķubikses, cimdi, šalle, cepure/lakats, virsjaka/mētelis. Ja nepieciešams, maiņa 1x 3 gados. -Vasaras āra apģērbs, apavi (kurpes, zeķes/zeķubikses, cepure, lakats. Ja nepieciešams, maiņa 1x 3 gados. - Ikdienas apģērbs atbilstoši gadalaikam (blūze/krekls/svārki, /kleita/bikses, jaka/džemperis, halāts/sporta kostīms, čības). Apģērba maiņa pēc nepieciešamības. -Svētku apģērbs (blūze, svārki, /kleita, krekls, bikses, džemperis/jaka, /žakete). Ja nepieciešams, maiņa 1x 5 gados. - Apakšveļa – 2 komplekti gadā. Gultas piederumi: sega, spilvens, gultas pārklājs atbilstoši klienta vajadzībām, tiek mainīti pēc nepieciešamības. Gultas veļas divi komplekti katrai personai, vienā komplektā ietilpst:

	<p>palags, spilvendrāna, segas pārvalks, kas tiek mainīti pēc nepieciešamības. Dvieļi: divi dvieļi, divi pelddvieļi, virtuves dvieļi pēc nepieciešamības (var būt papīra).</p> <p>Gultas veļa, apģērbs tiek mainīts ne retāk kā 1 reizi 7 dienās gulošiem klientiem un ne retāk kā reizi 10 dienās pārējiem klientiem, nepieciešamības gadījumā biežāk vai atbilstoši klienta vajadzībām.</p>
Personīgās higiēnas / inkontinences līdzekļi	<p>Personīgās higiēnas priekšmeti – tualetes papīrs, zobu pasta, zobu birste, mazgāšanas sūklis, šampūns, ziepes, skūšanās piederumi, sievietēm – higiēniskās paketes atbilstoši nepieciešamībai.</p> <p>Inkontinences līdzekļi – atbilstoši nepieciešamībai, personām, kurām inkontinences līdzekļi nepieciešamas diennakti – ne mazāk kā 3 inkontinences līdzekļi diennaktī.</p>
Tehniskie palīg līdzekļi un fizioterapija	<p><u>Tehniskie palīg līdzekļi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā:</u> Atbilstoši klientu vajadzībām, ja ir ģimenes ārsta izsniegts atzinums tehniskā palīg līdzekļa saņemšanai.</p> <p><u>Citi tehniskie palīg līdzekļi saskaņā ar speciālista izvērtējumu:</u> Atbilstoši klienta vajadzībām, ja ir ergoterapeita vai fizioterapeita nozīmējums, piemēram, ortozes, korsetes, dzirdes aparāts, protēzes, protēžu remonts,</p> <p><u>Tehniskie palīg līdzekļi, klientu aprūpes nodrošināšanai pansionātā:</u> Atbilstoši personas individuālās sociālās aprūpes plānam, ģimenes ārsta, ergoterapeita vai fizioterapeita norādījumam, piemēram, dušas krēsli, vannas krēsli, tualetes krēsli, muguras balsti, pozicionēšanas palīg līdzekļi, rokturi (valsts neapmaksātie).</p> <p><u>Fizioterapeits</u> vadoties no klienta funkcionālo spēju izvērtējuma un speciālistu rekomendācijām vai pats, veicot personas funkcionālo stāvokļa novērtējumu, veic individuālas fizioterapijas nodarbības funkcionālo spēju uzlabošanai, labsajūtas un veselības veicināšanai.</p>
Sociālā darba speciālistu pakalpojumi	<p>Klienta informēšana par pakalpojumu, sociālās aprūpes un/vai sociālās rehabilitācijas plāna sastādīšana un realizēšana atbilstoši savai kompetencei, dokumentu kārtošana pansionāta ietvaros, ārpus pansionāta, psihosociālā atbalsta sniegšana, konsultācijas klientiem, viņu tuviniekiem, klientu pārstāvība valsts, pašvaldības u.c. institūcijās. Pēc situācijas piesaista citus pansionāta darbiniekus.</p>
Citu speciālistu konsultācijas	<p>Atbilstoši klientu vajadzībām un speciālistu pieņemšanas laikiem.</p> <p>Veselības aprūpes pakalpojuma saņemšanai pie speciālista nepieciešams ģimenes ārsta nosūtījums.</p>
Podologs	<p>Veic klientu pēdu apskati, izmeklēšanu un apstrādes procedūru.</p> <p>Izvērtē pacientu kāju pēdu aprūpes rezultātus.</p>
Pasākumi, kas vērsti uz klienta fizisko aktivizēšanu	<p>Saskaņā ar personas individuālās sociālās rehabilitācijas/sociālās aprūpes plānu - pastaigas, ikdienas kustību aktivitātes atbilstoši klientu veselības stāvoklim un individuālo vajadzību novērtējumam.</p>
Spējas un prasmes uzturošās nodarbības un pasākumi	<p>Saskaņā ar personas individuālās sociālās rehabilitācijas plāna ietvaros noteikto. Katram klientam atbilstoši veselības stāvoklim un vēlmēm darba dienās nodrošināta iespēja piedalīties vismaz vienā nodarbībā (grupā, vidēji 1 stunda) un/vai iespēja saņemt individuālo sociālo rehabilitāciju spēju un prasmju uzturēšanai.</p>
Pasākumi, saturīga laika pavadīšana, integrācija sabiedrībā	<p>Saskaņā ar personas individuālās sociālās rehabilitācijas plānu.</p> <p>Saskaņā ar kultūras pasākumu plānu, ne retāk kā 1 x mēnesī pansionāts organizē pasākumus pansionātā un/vai ārpus pansionāta.</p>
Garīgās aprūpes nodrošināšana	<p>Dievkalpojums tradicionālajām konfesijām vismaz 1 x mēnesī vai atbilstoši klientu vēlmēm un konfesionālajai piederībai.</p>
Atbalsta pakalpojumi	<p>Atbalsta pakalpojumi ģimenes locekļiem un/vai klienta likumiskajiem pārstāvjiem noteiktajos speciālistu pieņemšanas laikos un pēc nepieciešamības.</p>

<p>Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšana - reģistrācija pie ģimenes ārsta, ģimenes ārsta un viņa praksē nodarbināto ārstniecības personu vizītes, medicīnas māsas ambulatorā veselības aprūpe, ambulatorajai ārstēšanai paredzētās zāles (t.sk. valsts kompensējamās zāles), normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un apjomā valsts garantētie veselības aprūpes pakalpojumi</p>	<p>Atbilstoši klienta vēlmei, mēneša laikā pēc klienta iestāšanās pansionātā pārreģistrācija pie ģimenes ārsta, kas ir līgumattiecībās ar Nacionālo veselības dienestu. Ģimenes ārsta veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanas organizēšana ārsta pieņemšanas laikos ārsta kabinetā un, pēc nepieciešamības, klienta istabā. Pirmreizējā apskate pie ģimenes ārsta tiek nodrošināta 2 nedēļu laikā pēc pārreģistrācijas. Valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanas organizēšana pie ārstiem speciālistiem (ar ģimenes ārsta nosūtījumu) vai pie tiešās pieejamības ārstiem (psihiatrs, narkologs, ginekologs, onkologs, endokrinologs, infektologs u.c.). <u>Zāles:</u> pansionāts apmaksā tikai ārstējošā ārsta izrakstītās <u>lētākās attiecīgā vispārīgā nosaukuma zāles</u>, tai skaitā kompensējamo medikamentu valsts nekompensēto daļu (t.sk. pacienta maksājumu), pansionāts apmaksā ārstējošā ārsta receptē noteiktos gadījumos izrakstītās konkrēta nosaukuma <u>kompensējamās zāles</u> (valsts nekompensēto daļu un pacienta maksājumu), pansionāts neapmaksā zāles, kuras nav nozīmējis ārstējošais ārsts vai kuras klients ir iegādājies pats. Medikamentu, kuru iegādi nenodrošina SAC Zemgale (specifiski, dārgi, klients atsakās lietot iepirktos līdzvērtīgos aizstājējus-medikamentus), iepirkšana tiek veikta no klientu personīgajiem līdzekļiem pamatojoties uz iesniegumu, kuru iesniedz klients vai viņa pilnvarotā persona. Šādos gadījumos klients par zālēm maksā no saviem līdzekļiem. Pansionāts organizē ģimenes ārsta un citu ārstu speciālistu nozīmētos <u>valsts apmaksātos laboratoriskos izmeklējumus</u>. Par izmeklējumiem pēc klienta vēlmes, klients maksā no saviem līdzekļiem. Pansionāts nodrošina ģimenes ārsta un citu ārstu speciālistu nozīmētās <u>medicīniskās manipulācijas/procedūras</u> (pārsiešanas, injekcijas, infūzijas, stomas aprūpe, urīnkatetru aprūpe un nomaiņa).</p>
<p>Zobu ārstēšanas organizēšana</p>	<p>Akūtos stāvokļos.</p>
<p>Zobu ķirurģijas un zobu protezēšanas organizēšana</p>	<p>Zobu protezēšanu Centrs nenodrošina. Tomēr gadījumos, kad zobu protezēšanu vai zobu protēžu labošanas pakalpojums nepieciešams un to apmaksā klients vai tā tuvinieki, Centrs var organizēt pierakstu pie speciālista un nodrošināt transporta pakalpojumu.</p>
<p>Brīļu nodrošināšana</p>	<p>Vismaz 1 x 3 gados klientiem, kuriem tas nepieciešams.</p>
<p>Pirmās palīdzības sniegšana</p>	<p>Atbilstoši nepieciešamībai.</p>
<p>NMP</p>	<p>NMP brigādes izsaukuma organizēšana atbilstoši nepieciešamībai</p>
<p>Apbedīšanas organizēšana, ja to neuzņemas cita persona</p>	<p>Ārsta Medicīniskās apliecības par nāves cēloni (oriģināls) izrakstīšanas organizēšana. Mirušā tuvinieka informēšana. Mirušā personu apliecinošo dokumentu un Medicīniskās apliecības par nāves cēloni (oriģināls) izsniegšana tuviniekiem vai apbedīšanas pakalpojuma sniedzējam. Ja nepieciešams, drēbju nokomplektēšana mirušajam klientam. Apbedīšanas pakalpojuma sniedzēja informēšana par nepieciešamību organizēt klienta apbedīšanu (pēc vienošanās).</p>